

Katarína Džunková
Pod vrstvami

Čo je to vlastne, Pane,
keď ťa viem veriť
len ako studňu pod vrstvami ílu,
v tom dobre tušenom
a predsa málo hovoriacim srdci.
V širokých vodách,
kde nám ruku dvíhaš
a odrazu je z tichej slzy báseň;
vo chvíľach, ktoré posväcuješ
tak, že v nás čosi cíti.
Ako len dávno tisla som si na hrud'
večné „Deti moje...“
a ako sladký chlieb som si miesto do úst
pod líca v srdci schovávala Jána.
Veď ja len stojím na pokraji poľa a plačem,
čo asi všetko cíti môj vznešený muž.
A čo potom cítil tvoj svätý Syn...
Mach svital na skalách
a z prázdnych polí do výšky
nazeleno mrholila tráva.
Vstúp do nás, Pane,
a v nás zmŕtvychvstaň,
lebo niet inej cesty,
ako keď opäť zvoní zvon
a duša hvízda ako steblo medzi prstami.
Opäť sa pokloníme k svätým
a nech sú básne klince
a dušu navždy pribijú o vlastné srdce.
Alebo nech tebe anjeli spievajú,
nech teba oslavuje večná krása,
lebo len ty vieš vlastne, načo ti je človek,
len ty si v rukách držal to,
čo v nás leží hlboko.
Len ty si tá hĺbka, Pane.
A starú dušu mám už
Ostrihanú na chlapca,
až kým ťa znovu nestretnem,
tam, nad kopcom z času,
v krajine.
Pod vrstvami
môjho sloja.

Tabula rasa

A možno raz pred teba predstúpi chlieb,
ktorému si zjedol srdce, a vyplače sa,
že všetko, čo až do kosti bolí,

po čom máš z rubu tváre uzlík žíl,
dni jalové naozaj tu boli
a ani jeden z nich sa nestratil.

Zem oznámi, že neprijme nikoho.
Nebude už ani nosiť
a do veľkého prázdna teraz potratí ona nás.
Aj nebeská klenba nás vyvrhne,
mocná ako keď na leva zo súhvezdia
pradávnny pastier hádzal kamene.
Čo potom zostane človeku...

To možno práve vtedy nastane čas,
keď príde hlad, núdza a lyrika –
traja, ktorých sme vyhnali,
knihy sa budú opäť prebúdzat'
v ľudských náručíach
a bude štipka, bude málo,
toľko, aby nič nezostalo
diablovi, ktorý sa živil
zo všetkého nášho navyše.

A ruka ako zle natiiahnuté hodinky
obráti sa k dávaniu
a nanovo nás prepíše.

Od Marty

Ja viem, aj tráva zvoní o duši.
Zakrývam oči
a ona vojde nosom – krása.
Slová sú zbytočné,
všetka práca je zbytočná.
No ako inak milovať sme žena?
A kto ti pripraví na cestu,
kto vychováva dieťa,
kto ho chodiť naučí,
aby ťa nasledovalo?
Na niečo predsa musí svietiť slnko!
Nerozoznávam vtáky,
nikdy som nezaklopala
na žiarivé zámky rosy.
Ja tiež milujem, ach,
už ani neviem, kam som dala misu,
už ani neviem, ako dlho
sa mi kúpu prsty v chlebe ako v studni,
a predsa ešte nemilujeme správne.
Čoho sa chytiť, prepadla ma nádej!
Radšej sa na mňa ešte nedívaj,
zahováram.

Neviem mať bez úžitku dlane.

*Po strmej ceste stúpam,
slnko mi do očí svieti,
prach sa dvíha,
tak veľmi verím, za tebou.
Opúšťam všetko –
tak sa vraciam?
Mám bežať k tebe...
Až kam,
keď v dedine plačú chorí?*

A na tú chvíľu, ktorá vkĺzla medzi vety, že ani nevedela kedy, keď sa ako blesk mihla štrbinka na plášti poctivého života a nestihla ju zaplátať; na tú drobnú chvíľu, ktorá trvala veky, keď už ani nepukla žalosť, čo bola potajomky jej pýchou, to už nebola ona, a práve to bola ona, keď nestihla vykriknúť: ale čo blížni – to ticho, keď sa vypára čas, a šťastie a bolesť sú jedno; tam bolo objatie, ktoré pichlo pravdou, a nikdy za ním nedobehne slza, a nikdy neprestane klopať Boh.

Ku kráse

*...a ne ubojusja zla...
Psalom 23*

*Ešte aj moje telo je
tisíckrát múdrejšie než ja,
keď ide za tebou
napokon až na podnos trávy.
Ešte aj temné údolie útesov z úzkosti
je múdrejšie než ja,
keď vedie k tebe,
to sa len duša zľakla mohutnosti.
Kam teda, Pane, niekedy sa bojím vravieť pravdu,
že tam nebudeš ty,
ale čo sú moje ústa.
Vedže len na kone si spomeň –
vycvála od pamäte myšlienka;
ako utekajú z ciest,
kde pred rokom ktosi zomrel...
Len na kone si spomeň,
čo ako svätý Krištof
prenesú človeka
k ránu nad údolím.*